

HELŚIŃSKA FUNDACJA PRAW CZŁOWIEKA HELSINKI FOUNDATION for HUMAN RIGHTS

RADA FUNDACJI

Halina Bortnowska-Dąbrowska Marek Antoni Nowicki
Jerzy Ciemniowski Teresa Romer
Janusz Grzelak Mirosław Wyrzykowski
Michał Nawrocki

ZARZĄD FUNDACJI

Prezes: Danuta Przywara
Wiceprezes: Maciej Nowicki
Sekretarz: Piotr Kładoczny
Skarbnik: Lenur Kerymov
Członek Zarządu: Dominika Bychawska-Siniarska

Warszawa, dnia²⁴ marca 2017 r.

909/2017/ART.32/JJ/AK

Szanowny Pan

Paweł Wilkoszewski

Prokurator Okręgowy w Warszawie

ul. Chocimska 28

00-791 Warszawa

Szanowny Panie Prokuratorze,

W imieniu Helsińskiej Fundacji Praw Człowieka (HFPC), organizacji pozarządowej, której statutowa działalność dotyczy ochrony praw i wolności człowieka, pragniemy zwrócić Pana uwagę na zdarzenie, do którego doszło w dniu 21 marca 2017 r. w okolicach Mostu Świętokrzyskiego w Warszawie. Wedle informacji prasowej¹, wówczas podpalona została kukła, która nazywana była „b'żydula” (pisownia oryginalna). Następnie kukła została wrzucona do rzeki.

We wspomnianym materiale wskazano na zamieszczony w Internecie film z tego wydarzenia. Jedna z wersji filmu nazwana „Antysemityzm palenie i topienie b'zyduli nad Wisłą 2017” (pisownia oryginalna) była umieszczona na portalu YouTube 22 marca 2017 roku przez użytkownika „Sumienie narodu TV”, jednak została usunięta. Zgodnie z materiałem prasowym inna wersja tego nagrania jest dostępna na portalu YouTube pt. „TOPIENIE B'ŻYDULI MARZANNY 2017 ANTYSEMITYZM NAD WISŁĄ 42 URODZINY BARTŁOMIEJA KURZEJI”² (pisownia oryginalna), który został zamieszczony przez użytkownika „EugeniuszSendecki71”³. Na wspomnianym filmie widać grupę osób, stojącą w okolicach Mostu Świętokrzyskiego, którzy trzymają kukłę zrobioną ze szmat i maski z długim, wystającym nosem. Całe wydarzenie miało nawiązywać do zwyczaju topienia marzanny, o czym mówi mężczyzna z nagrania. Mężczyzna trzymający kukłę, mówi:

¹ <http://warszawa.wyborcza.pl/warszawa/7,54420,21540172,spalili-kukle-b-zyduli-filmik-z-wydarzenia-umiescili-na-youtubie.html>

² <https://www.youtube.com/watch?v=Yh25gpomihg>

³ <https://www.youtube.com/channel/UCptnQSYx9ydXFe1eWWzcvw>

„Oczywiście wiadomo, że określenie brzydki jest pochodzenia takiego, że jest żydowski. To jest właśnie ta b'zydula. Ten obraz nędzy i rozpaczy”. Widać też, jak kukła zostaje obłana łatwopalną cieczą, a następnie podpalona. Słysząc na nagraniu, jak pewna osoba mówi: „Brrrru żydula pali się i ta satanistyczna morda, nazwijmy to po imieniu, ten charakterystyczny haczykowany nos, jakże znany z historii Polski”.

Helsińska Fundacja Praw Człowieka pragnie zwrócić uwagę na konieczność zbadania, czy w niniejsze sprawie nie zachodzi podejrzenie popełnienia przestępstw określonych w art. 256 i art. 257 Kodeksu karnego. Powołane powyżej przepisy dotyczą szczególnego rodzaju przestępstw – tzw. przestępstw z nienawiści. Prokurator Generalny już w 2014 roku dostrzegł wagę problemu, jakim są tego typu przestępstwa, co poskutkowało wydaniem Wytycznych Prokuratora Generalnego z dnia 26 lutego 2014 roku w zakresie postępowań o przestępstwa z nienawiści⁴. Z wytycznych tych wynika, że: „każde postępowanie przygotowawcze o przestępstwo z nienawiści uznaje się za sprawę dużej wagi”. Wytyczne wyraźnie wskazują, że tego typu przestępstwa nie powinny być bagatelizowane, a przy ich prowadzeniu powinno się zachować należytą staranność.

W związku z powyższym, w imieniu Helsińskiej Fundacji Praw Człowieka, zwracamy się do Pana Prokuratora z prośbą o zwrócenie szczególnej uwagi na wydarzenie, do którego doszło pod Mostem Świętokrzyskim. Działania organów państwa w sprawach, gdzie zostanie potwierdzone przypuszczenie popełnienia przestępstw z nienawiści, powinny stanowić jasny komunikat o braku tolerancji dla tego typu zachowań. Jest to szczególnie istotne wobec faktu, że jak wynika z badań⁵, mowa nienawiści skierowana wobec Żydów cieszy się dużą akceptacją w polskim społeczeństwie. Jednocześnie prosimy o poinformowanie nas, czy zostało już wszczęte postępowanie w opisaney sprawie i jeśli tak, to prosimy o informowanie nas o przebiegu postępowania.

W imieniu Helsińskiej Fundacji Praw Człowieka,

Łena Wyner Secyrenko

Helsińska Fundacja Praw Człowieka
SEKRETARZ ZARZĄDU

Piotr Kładoczny
Piotr Kładoczny

⁴ PG VII G 021/54/13, dostęp: https://pk.gov.pl/plik/2014_03/4e331e3a170f1719e3f846b06a2e5f7d.pdf

⁵ M. Bilewicz, M. Marchlewska, W. Soral, M. Winiewski, Mowa nienawiści. Raport z badań sondażowych, Warszawa 2014, s. 4 dostęp: http://www.ngofund.org.pl/wp-content/uploads/2014/06/raport_final_poj.pdf